

Danske Døves Landsforbund Holdningsundersøgelse

Baseret på analyse af datamateriale fra medlems- og
befolkningsundersøgelse

Februar 2010

Projektkonsulenter

Claus Bornemann

Jacob Falk

Døve og hørendes indbyrdes relationer

1. Halvdelen af døve har lyst til at være sammen med hørende i fritiden:

- Halvdelen (50%) af døve har meget (15%) eller noget (35%) lyst til at være sammen med hørende i deres fritid.
- 4 ud af 10 (43%) har slet ikke (12%) eller lidt (31%) lyst til at være sammen med hørende i deres fritid.

07. Har du lyst til at være sammen med hørende i din fritid? All interviews No weighting	n	%
Meget	35	15%
Noget	83	35%
Lidt	74	31%
Slet ikke	29	12%
Ved ikke	15	6%
Total	236	100%

2. Hørende har begrænset kontakt til døve, men hørende, der har prøvet at kommunikere med døve, synes at det gik godt:

- Mere end 6 ud af 10 (65%) af hørende har aldrig mødt en döv tegnsprogsbruger, hvor de prøvede at kommunikere.
- Af de hørende, der har prøvet at kommunikere med en döv tegnsprogsbruger, svarer næsten 6 ud af 10 (57%), at kommunikationen gik meget godt (9%) eller godt (48%).
- Af de hørende, der har prøvet at kommunikere med en döv tegnsprogsbruger, svarer kun lidt over 1 ud af 10 (12%), at kommunikationen gik meget dårligt (2%) eller dårligt (10%).

02. Har du nogensinde mødt en döv tegnsprogsbruger, hvor I prøvede at kommunikere med hinanden, fx i bussen eller i supermarkedet? All interviews Vægt: køn, alder og område - 1.141 resp.	n	%
Ja	351	32%
Nej	714	65%
Ved ikke	29	3%
Total	1.094	100%

03. Sidst du prøvede at kommunikere med en döv tegnsprogsbruger, hvordan synes du da, at det gik? All interviews Vægt: køn, alder og område - 1.141 resp.	n	%
Meget godt	32	9%
Godt	168	48%
Hverken godt eller dårligt	103	29%
Dårligt	34	10%
Meget dårligt	6	2%
Ved ikke	7	2%
Total	351	100%

3. Døve, der kun har nogen lyst til at arbejde sammen med hørende på en hørende arbejdsplads, ser i større omfang udfordringer forbundet med at samarbejde med hørende på en hørende arbejdsplads end andre døve – og bekymringerne går især på det sociale liv på arbejdspladsen:
- 58% af dem, der har nogen lyst til at arbejde sammen med hørende på en hørende arbejdsplads, ser det at kunne deltage i frokostpausen som en udfordring mod blot 44% af dem, der har meget lyst, og 40% af dem, der har lidt lyst.
  - 76% af dem, der har nogen lyst til at arbejde sammen med hørende på en hørende arbejdsplads, ser det at kunne deltage i den uformelle snak i løbet af dagen som en udfordring mod 60% af henholdsvis dem, der har megen lyst og dem, der har lidt lyst.
  - Kun 2 % af døve, der har nogen lyst til at arbejde sammen med hørende på en hørende arbejdsplads, ser ingen af de anførte muligheder som værende udfordringer, mod 8% af dem, der har meget lyst, 7% af dem, der har lidt lyst og 28% af dem, der slet ikke har lyst.

09. Hvad mener du er en udfordring ved at arbejde sammen med hørende på en hørende arbejdsplads? All interviews No weighting	Total		08. Har du lyst til at arbejde sammen med hørende på en hørende arbejdsplads?														
			Meget			Noget			Lidt			Slet ikke			Ved ikke		
			n	%	sgn	n	%	sgn	n	%	sgn	n	%	sgn	n	%	sgn
At deltage i møder	99	42%		37	43%		36	40%		17	57%	+	5	28%		4	36%
At deltage i frokostpausen	116	49%		38	44%		52	58%	+95%	12	40%		9	50%		5	45%
At deltage i den uformelle snak i løbet af dagen	154	65%		52	60%		68	76%	+99%	18	60%		10	56%		6	55%
At kunne modtage telefonopkald	47	20%		28	32%	+99%	12	13%	-95%	7	23%		0	0%		0	0%
At deltage i sociale sammenkomster som f.eks. julefrokost og firmafester	120	51%		38	44%	-	52	58%	+	16	53%		9	50%		5	45%
Andet	7	3%		3	3%		3	3%		1	3%		0	0%		0	0%
Ingen af ovenstående	17	7%		7	8%		2	2%	-99%	2	7%		5	28%		1	9%
Ved ikke	15	6%		4	5%		7	8%		0	0%		1	6%		3	27%
Svar i alt	575	244%		207	238%		232	258%		73	243%		39	217%		24	218%
Total	236	100%		87	100%		90	100%		30	100%		18	100%		11	100%

Forventninger og forestillinger mellem døve og hørende

4. Hørende, der tidligere har kommunikeret med døve, forestiller sig i langt mindre grad, at kommunikationen på arbejdspladsen vil være et problem:

- 7 ud af 10 (70%) hørende forestiller sig, at kommunikationen vil være den største udfordring mellem hørende og døve på arbejdspladsen. Af dem, der tidligere har kommunikeret med en døv, er det kun 6 ud af 10 (63%), der forestiller sig, at kommunikationen vil være et problem. Blandt de, der tidligere har kommunikeret med en døv, er der desuden signifikant flere, der forestiller sig andre problemstillinger end de anførte (8%) mod blot 2% af dem, der aldrig har kommunikeret med en døv.

05. Hvilke udfordringer eller evt. problemer kunne du forestille dig, at der ville være forbundet med at have en døv kollega / en døv person ansat på arbejdspladsen? All interviews Vægt: køn, alder og område - 1.141 resp.	Total		02. Har du nogensinde mødt en døv tegnsprogsbruger, hvor I prøvede at kommunikere med hinanden, fx i bussen eller i supermarkedet?								
			Ja			Nej			Ved ikke		
	n	%	sgn	n	%	sgn	n	%	sgn		
At det er svært at kommunikere	702	70%	191	63%	-99%	492	74%	+99%	19	68%	
At det er svært at samarbejde	140	14%	49	16%		90	14%		1	4%	
At der er kulturforskelle	18	2%	7	2%		9	1%		1	4%	
At den døve kunne blive isoleret	503	50%	156	51%		327	49%		20	72%	+95%
At det er svært socialt	341	34%	95	31%		239	36%	+	7	26%	
Andet	40	4%	24	8%	+99%	16	2%	-99%	0	0%	
Ingen af disse	30	3%	10	3%		19	3%		1	2%	
Ved ikke	16	2%	7	2%		9	1%		0	0%	
Svar i alt	1.789	179%	539	176%		1.200	181%		50	177%	
Total	998	100%	306	100%		665	100%		28	100%	

5. De hørende, der har haft gode oplevelser med at kommunikere med en døv tegnsprogsbruger, forventer, at der vil være langt færre problemer forbundet med at have en døv kollega:

- Lidt over halvdelen (55%) af de hørende, der har svaret meget godt+godt ift. kommunikationen med en døv tegnsprogsbruger, forestiller sig, at kommunikationen kan være et problem, mod mere end 3 ud af 4 (76%) af dem, hvor kommunikationen gik meget dårligt eller dårligt.
- 1 ud af 10 (10%) af dem, der har svaret meget godt+godt ift. kommunikationen med en døv tegnsprogsbruger, forestiller sig desuden, at det er svært at samarbejde, mod næsten en fjerdedel (24%) af dem, hvor kommunikationen hverken er gået godt eller dårligt.
- Signifikant flere af dem, der har svaret meget godt+godt ift. kommunikationen med en døv tegnsprogsbruger, forestiller sig, at andre problemstillinger end de anførte kunne opstå.
- Der er en tendens til, at dem, der har svaret meget godt+godt ift. kommunikationen med en døv tegnsprogsbruger, desuden forestiller sig, at det er svært socialt (26%) mod 45% af dem, hvor kommunikationen er gået meget dårligt eller dårligt.

05. Hvilke udfordringer eller evt. problemer kunne du forestille dig, at der ville være forbundet med at have en døv kollega / en døv person ansat på arbejdspladsen? All interviews Vægt: køn, alder og område - 1.141 resp.	Total		03. Sidst du prøvede at kommunikere med en døv tegnsprogsbruger, hvordan synes du da, at det gik?												
			Godt + Meget godt			Hverken godt eller dårligt			Dårligt + Meget dårligt			Ved ikke			
			n	%	sgn	n	%	sgn	n	%	sgn	n	%	sgn	
At det er svært at kommunikere	191	63%		93	55%	-99%	66	69%	+	28	76%	+	4	76%	
At det er svært at samarbejde	49	16%		17	10%	-99%	23	24%	+95%	8	21%		0	0%	
At der er kulturforskelle	7	2%		3	2%		4	4%		0	0%		0	0%	
At den døve kunne blive isoleret	156	51%		87	52%		49	52%		19	50%		0	0%	
At det er svært socialt	95	31%		43	26%	-95%	35	37%		17	45%	+	0	0%	
Andet	24	8%		20	12%	+99%	1	1%	-99%	3	9%		0	0%	
Ingen af disse	10	3%		9	5%	+95%	1	1%		0	0%		0	0%	
Ved ikke	7	2%		4	2%		2	2%		0	0%		1	24%	
Svar i alt	539	176%		276	164%		182	191%		76	202%		6	100%	
Total	306	100%		168	100%		95	100%		37	100%		6	100%	

6. Langt flere af dem, der har mødt og kommunikeret med en døv tegnsprogsbruger, forventer at det ikke vil være vanskeligt at samarbejde med en ny kollega, der er døv:

- Af de hørende, der tidligere har mødt og kommunikeret med en døv tegnsprogsbruger, svarer mere end 1 ud af 10 (12%), at det slet ikke vil være vanskeligt at arbejde sammen med en ny og døv kollega, mod blot 1 ud af 20 (5%) af dem, der aldrig har kommunikeret med en døv tegnsprogsbruger.
- Kun godt 1 ud af 7 (14%) hørende, som har oplevet, at kommunikationen gik meget godt eller godt i mødet med en døv tegnsprogsbruger, mener, at det i meget høj grad eller høj grad vil være vanskeligt at arbejde sammen med en ny døv kollega (14%) mod næsten 4 ud af 10 (37%) af dem, der oplevede at kommunikationen gik meget dårligt eller dårligt.
- Der er en tendens til, at de hørende, som har oplevet, at kommunikationen gik meget godt eller godt i mødet med en døv tegnsprogsbruger, i højere udstrækning forestiller sig, at det slet ikke vil være vanskeligt at arbejde sammen med en ny døv kollega (15%) mod 7% af alle øvrige.

04. Forestil dig at du fik at vide, at en kommende kollega på nuværende eller tidligere arbejdsplads var døv. I hvilken grad ville du forvente, at det ville være vanskeligt at arbejde sammen med en døv person eller have en døv kollega? All interviews Vægt: køn, alder og område - 1.141 resp.	Total		02. Har du nogensinde mødt en døv tegnsprogsbruger, hvor I prøvede at kommunikere med hinanden, fx i bussen eller i supermarkedet?								
			Ja			Nej			Ved ikke		
	n	%	sgn	n	%	sgn	n	%	sgn		
I høj grad + I meget høj grad	219	20%	67	19%		148	21%		3	11%	
I nogen grad + I mindre grad	780	71%	239	68%	-	516	72%		25	86%	+95%
Slet ikke	78	7%	42	12%	+99%	36	5%	-99%	1	3%	
Ved ikke	17	2%	4	1%		13	2%		0	0%	
Total	1.094	100%	351	100%		714	100%		29	100%	

04. Forestil dig at du fik at vide, at en kommende kollega på nuværende eller tidligere arbejdsplads var døv. I hvilken grad ville du forvente, at det ville være vanskeligt at arbejde sammen med en døv person eller have en døv kollega? All interviews Vægt: køn, alder og område - 1.141 resp.	Total		03. Sidst du prøvede at kommunikere med en døv tegnsprogsbruger, hvordan synes du da, at det gik?											
			Godt + Meget godt			Hverken godt eller dårligt			Dårligt + Meget dårligt			Ved ikke		
	n	%	sgn	n	%	sgn	n	%	sgn	n	%	sgn		
I høj grad + I meget høj grad	67	19%	28	14%	-99%	22	21%		15	37%	+99%	3	39%	
I nogen grad + I mindre grad	239	68%	140	70%		73	71%		22	55%	-	3	41%	
Slet ikke	42	12%	31	15%	+95%	8	7%	-	3	8%		0	0%	
Ved ikke	4	1%	2	1%		1	1%		0	0%		1	20%	
Total	351	100%	201	100%		103	100%		41	100%		7	100%	

7. Døve vil gerne arbejde på hørende arbejdspladser, men er bekymrede for kommunikationsvanskeligheder. – og særligt de døve kvinder forestiller sig at det kan være svært socialt og frygter at blive isoleret:

-
-
- 3 ud af 4 (75%) af døve har megen (37%) eller nogen (38%) lyst til at arbejde sammen med hørende på en arbejdsplads. 21% har slet ikke (8%) eller kun lidt (13%) lyst til at arbejde sammen med hørende på en hørende arbejdsplads.
- Der er en tendens til, at døve, der allerede er på arbejdsmarkedet, i højere grad ser ingen udfordringer ved at arbejde sammen med hørende på en hørende arbejdsplads.
- Over halvdelen (55%) af døve siger, at de kunne forestille sig, at der kunne være problemer med at kommunikere på en hørende arbejdsplads.
- Næste halvdelen (47%) af døve siger, at de kunne forestille sig, at det er svært socialt på en hørende arbejdsplads.
- Knap halvdelen (45%) af døve siger, at de kunne forestille sig, at de kunne blive isoleret på en hørende arbejdsplads.

08. Har du lyst til at arbejde sammen med hørende på en hørende arbejdsplads? All interviews No weighting	n	%
Meget	87	37%
Noget	90	38%
Lidt	30	13%
Slet ikke	18	8%
Ved ikke	11	5%
Total	236	100%

10. Hvilke udfordringer eller evt. problemer kunne du forestille dig, at der ville være forbundet med at være ansat på en hørende arbejdsplads? All interviews No weighting	Total		02. Hvordan er din beskæftigelsessituation i dag?								
			På arbejdsmarkedet			Under uddannelse			Uden for arbejdsmarkedet		
			n	%	sgn	n	%	sgn	n	%	sgn
At det er svært at kommunikere	122	55%	68	51%	33	60%	21	64%			
At det er svært at samarbejde	34	15%	19	14%	8	15%	7	21%			
At der er kulturforskelle	62	28%	35	26%	16	29%	11	33%			
At jeg kunne blive isoleret	102	46%	60	45%	30	55%	12	36%			
At det er svært socialt	103	47%	60	45%	30	55%	13	39%			
Andet	5	2%	3	2%	0	0%	2	6%			
Ingen af disse måder	25	11%	20	15%	+95%	5	9%	0	0%		
Ved ikke	11	5%	7	5%		0	0%	4	12%		
Svar i alt	464	210%	272	205%		122	222%	70	212%		
Total	221	100%	133	100%		55	100%	33	100%		

10. Hvilke udfordringer eller evt. problemer kunne du forestille dig, at der ville være forbundet med at være ansat på en hørende arbejdsplads? All interviews No weighting	Total		12. Hvilket køn er du?					
			Kvinde			Mand		
			n	%	sgn	n	%	sgn
At det er svært at kommunikere	129	55%	68	55%		61	54%	
At det er svært at samarbejde	35	15%	21	17%		14	13%	
At der er kulturforskelle	65	28%	30	24%		35	31%	
At jeg kunne blive isoleret	107	45%	69	56%	+99%	38	34%	-99%
At det er svært socialt	110	47%	68	55%	+99%	42	38%	-99%
Andet	6	3%	5	4%		1	1%	
Ingen af disse måder	26	11%	8	6%	-95%	18	16%	+95%
Ved ikke	15	6%	6	5%		9	8%	
Svar i alt	493	209%	275	222%		218	195%	
Total	236	100%	124	100%		112	100%	

05. Hvilke udfordringer eller evt. problemer kunne du forestille dig, at der ville være forbundet med at have en døv kollega / en døv person ansat på arbejdspladsen? All interviews Vægt: køn, alder og område - 1.141 resp.	Total		08. Hvilket køn er du?					
			Kvinde			Mand		
			n	%	sgn	n	%	sgn
At det er svært at kommunikere	702	70%	349	70%		353	71%	
At det er svært at samarbejde	140	14%	63	13%		77	15%	
At der er kulturforskelle	18	2%	4	1%	-95%	13	3%	+95%
At den døve kunne blive isoleret	503	50%	258	52%		245	49%	
At det er svært socialt	341	34%	191	38%	+99%	150	30%	-99%
Andet	40	4%	25	5%	+	15	3%	-
Ingen af disse	30	3%	19	4%		11	2%	
Ved ikke	16	2%	6	1%		11	2%	
Svar i alt	1.789	179%	914	184%		875	175%	
Total	998	100%	498	100%		500	100%	

8. Både døve og hørende har fordomme omkring kommunikationen:

- 55% af døve forestiller sig, at der kunne opstå kommunikationsproblemer, mens 70% af hørende forestiller sig det samme.
- Døve (65%) og hørende (75%) er enige om, at den største udfordring formentlig ville være for den døve at deltage i den uformelle snak i løbet af dagen. Se tabel 06 og 09 ved budskab 19 nedenfor.
- Som vist tidligere ved budskab 13 er der faktisk signifikant færre af de hørende, der har prøvet at kommunikere med en døv tegnsprogsbruger, der mener, at kommunikationen vil være et problem.

10. Hvilke udfordringer eller evt. problemer kunne du forestille dig, at der ville være forbundet med at være ansat på en hørende arbejdsplads? All interviews No weighting	n	%
At det er svært at kommunikere	129	55%
At det er svært at samarbejde	35	15%
At der er kulturforskelle	65	28%
At jeg kunne blive isoleret	107	45%
At det er svært socialt	110	47%
Andet	6	3%
Ingen af disse måder	26	11%
Ved ikke	15	6%
Svar i alt	493	209%
Total	236	100%

05. Hvilke udfordringer eller evt. problemer kunne du forestille dig, at der ville være forbundet med at have en døv kollega / en døv person ansat på arbejdspladsen? All interviews Vægt: køn, alder og område - 1.141 resp.	N	%
At det er svært at kommunikere	702	70%
At det er svært at samarbejde	140	14%
At der er kulturforskelle	18	2%
At den døve kunne blive isoleret	503	50%
At det er svært socialt	341	34%
Andet	40	4%
Ingen af disse	30	3%
Ved ikke	16	2%
Svar i alt	1.789	179%
Total	998	100%

11. På hvilke måder tror du, at hørende personer, synes at det er en udfordring eller evt. et problem at arbejde sammen med en døv person? All interviews No weighting	Total		12. Hvilket køn er du?					
			Kvinde			Mand		
	n	%	n	%	sgn	n	%	sgn
De synes, det er svært at kommunikere med døve	167	71%	88	71%		79	71%	
De synes, det svært at samarbejde med døve	72	31%	40	32%		32	29%	
De synes, der er kulturforskel på hørende og døve	53	22%	27	22%		26	23%	
De føler, det er svært socialt, fordi de ikke forstår tegnsprog	139	59%	77	62%		62	55%	
Hørende synes ikke det er et problem at arbejde sammen med døve	65	28%	25	20%	-99%	40	36%	+99%
Andet	9	4%	6	5%		3	3%	
Ingen af disse	4	2%	0	0%		4	4%	
Ved ikke	12	5%	7	6%		5	4%	
Svar i alt	521	221%	270	218%		251	224%	
Total	236	100%	124	100%		112	100%	